

референтните мрежи за редки заболявания. Издадена от Министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 67 от 12.08.2014 г.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА:
Наименование на заболяването
Q87.1 Синдроми на вродени аномалии, свързани предимно с нисък ръст-Prader-Willi синдром
Определение на заболяването
Синдромът на Prader-Willi е рядко генетично заболяване, което засяга физическото и психическо развитие. Неговата честота е 1 на 10,000 до 1 на 20,000 новородени. Клиничната картина се характеризира с изразена мускулна хипотония, лицев дисморфизъм, малки длани и стъпала и прогресиращо наднормено тегло поради неподдаващ се на контрол апетит. Седенето и проходаването са значително забавени. Изоставането в НПР варира при отделните пациенти и е средно около IQ 70. Пациентите с PWS изискват комплекс от интервенции за оптимизиране на тяхното физическо и психическо развитие- ръст, тегло, говор, поведенчески аномалии. Диагнозата се поставя със специфични изследвания, които позволяват нейното молекулярно прецизиране, а резултатите се използват в генетичната консултация и пренаталната диагноза по желание на семейството. Повечето случаи са спорадични.
Четирицифрен код на заболяването по МКБ-10 (ако такъв е наличен)
Q87.1
Код на заболяването по Orpha code
Епидемиологични данни за заболяването в Република България
Не разполагаме с епидемиологични данни за честотата на синдрома на Прадер Вили в България.
В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка
Епидемиологични данни за заболяването в Европейския съюз
Средноевропейската честота на заболяването е 1 на 10,000 до 1 на 20,000 новородени.
В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка
1. Tuysuz B, Kartal N, Erener-Ercan T, Guclu-Geyik F, Vural M, Perk Y, Erçal D, Erginel-Unaltuna N Prevalence of Prader-Willi syndrome among infants with hypotonia. J Pediatr. 2014;164(5):1064. 2. Suzanne B Cassidy, Daniel J Driscoll Prader – Willi syndrom European Journal of Human Genetics, (2009) 17, 3–13
Оценка на съответствието на заболяването с дефиницията за рядко заболяване съгласно § 1, т. 42 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето
Синдромът на Прадер вили е в съответствие с дефиницията за рядко заболяване съгласно §1, т. 42 от допълнителните разпоредби на Закона за здравеопазването и е под

1:100 000 души за България.

Критерии за диагностициране на заболяването

Критериите за поставяне на диагноза синдром на Прадер Вили са представени в следната таблица:

Главни клинични критерии

1. ЦНС- генерализирана хипотония
2. Гастро- интестинални прояви- затруднено сучене, лошо наддаване на тегло, увеличен апетит, обезитас
3. Лицев дисморфизъм- битемпорално стеснение на черепа,
4. Ендокринни- хипогонадизъм
5. ИНПР

Допълнителни критерии

1. Неврологични- намалени движения на фетуса, летаргично новородено
2. Дихателна система – сънна апнея
3. Ендокринни- нисък ръст
4. Дерматологични- хипопигментация
5. Ортопедични- малки длани и стъпала
6. Неясен говор
7. Повишена поносимост на болка
8. Намален позив за повръщане
9. Деформации на гръбначния стълб
10. Нарушена терморегулация

В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка

1. Тинчева, Р., Д. Авджиева, И. Стоева.- Нашият опит в лечението на синдрома на Prader-Willi с рекомбинантен човешки растежен хормон. Педиатрия, том XLIX, 2009р суплемент 1, 24-27
2. Тинчева Р., Авджиева Д., Стоева И., Синдром на Prader-Willi- възможности за съвременна диагноза и лечение. Педиатрия (суплемент за общопрактикуващия лекар)/2009, 20-23
3. Тинчева Р., Стоева И., Авджиева Д., Синдром на Prader-Willi- критерии за диагноза.

Практическа педиатрия. 2009; 10: 22-23

Алгоритми за диагностициране на заболяването

Диагностичен алгоритъм

Суспектна клинична картина

Метилиране- нормално- отхвърлена диагноза

Метилиране- патологичен резултат- FISH- отклонение- делеция

нормален резултат FISH - унипарентална дизомия

- импринтинг

- UPD

В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка

1. Тинчева, Р., Д. Авджиева, И. Стоева.- Нашият опит в лечението на синдрома на Prader-Willi с рекомбинантен човешки растежен хормон. Педиатрия, том XLIX, 2009р суплемент 1, 24-27

2. Тинчева Р., Авджиева Д., Стоева И., Синдром на Prader-Willi- възможности за съвременна диагноза и лечение. Педиатрия (суплемент за общопрактикуващия лекар)/2009, 20-23

3. Тинчева Р., Стоева И., Авджиева Д., Синдром на Prader-Willi- критерии за диагноза. Практическа педиатрия. 2009; 10: 22-23

4. Авджиева Д. Резултати от лечение на деца със синдром на Prader-Willi с РХ.

Първи национален конгрес по детска ендокринология с международно участие, София, 21-23 април 2005 г

5. Д.Авджиева, Б.Димитров, Р.Тинчева, Е.Симеонов; Терапия с растежен хормон при пациенти със синдрома на Prader-Willi X-ти конгрес по педиатрия, София, 2-4 Юни 2005г.;стр.39

6. Avdjieva D, Tincheva R, Stoeva I, Growth hormone therapy in two children with Prader-Willi syndrome.

Fourth Eastern European Conference on Rare Diseases and Orphan Drugs, 2009, June 13-14, Plovdiv, Bulgaria,

Алгоритми за лечение на заболяването

Лечението на пациентите със синдрома на Прадер Вили включва медицински грижи по отношение на следните клинични проблеми :

- Изразената хипотония и проблеми с храненето в кърмаческия период
- Диагностициране на хипогонадизма и хипопитуитаризма
- Овластяване на прекомерния апетит и развитието на наднормено тегло в детската възраст- прилагане на индивидуална диетотерапия
- Мониторинг на сколиозата и евентуална оперативна корекция
- Лечение на поведенческите проблеми
- Контрол върху физическата активност
- Лечение с растежен хормон- ежедневни вечерни подкожни апликации на рекомбинантен растежен хормон в доза 0.1 Е на кг. при деца с изоставане в растежа

Bakker NE, Siemensma EP, van Rijn M, Festen DA, Hokken-Koelega AC. Beneficial Effect

of Growth Hormone Treatment on Health-Related Quality of Life in Children with Prader-Willi Syndrome: A Randomized Controlled Trial and Longitudinal Study. *Horm Res Paediatr.* 2015. 84 (4):231-9. [Medline]

В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка

1. Тинчева, Р., Д. Авджиева, И. Стоева.- Нашият опит в лечението на синдрома на Prader-Willi с рекомбинантен човешки растежен хормон. Педиатрия, том XLIX, 2009р суплемент 1, 24-27
2. Тинчева Р., Авджиева Д., Стоева И., Синдром на Prader-Willi- възможности за съвременна диагноза и лечение. Педиатрия (суплемент за общопрактикуващия лекар)/2009, 20-23
3. Тинчева Р., Стоева И., Авджиева Д., Синдром на Prader-Willi- критерии за диагноза. Практическа педиатрия. 2009; 10: 22-23
4. Авджиева Д. Резултати от лечение на деца със синдром на Prader-Willi с РХ. Първи национален конгрес по детска ендокринология с международно участие, София, 21-23 април 2005 г
5. Д.Авджиева, Б.Димитров, Р.Тинчева, Е.Симеонов; Терапия с растежен хормон при пациенти със синдрома на Prader-Willi X-ти конгрес по педиатрия, София, 2-4 Юни 2005г.;стр.39
6. Avdjieva D, Tincheva R, Stoeva I, Growth hormone therapy in two children with Prader-Willi syndrome. Fourth Eastern European Conference on Rare Diseases and Orphan Drugs, 2009, June 13-14, Plovdiv, Bulgaria,

Алгоритми за проследяване на заболяването

Изследвания	Период на лечение			
	изх.	3 м.	+ 6 м.*	+ 12 м.*
ХОРМОНИ				
СТХ (РХ)	x			
IGF-I или IGF-ВР-3	x		x	x
TSH	x		x	x
fT4	x		x	x
Гонадотропини, полови стероиди след 10год. възраст/				x
БИОХИМИЧНИ				
Глюкоза	x			x
HbA1C			x	
ASAT	x			x
ALAT	x			x

ГГТ	x			x
Алкална фосфатаза	x			x
Креатининов клирънс при ХБН	x		x	
ИНСТРУМЕНТАЛНИ И КОНСУЛТАЦИИ				
Консултация със специалист очни болести - фундоскопия	x			x
ЕКГ – по преценка	x			
Рентгенография за костна възраст	x			x
Рентгенография, КАТ, МРТ – по преценка	x			
Рентгенография на бял дроб и АКР – по преценка	x			
Консултация със специалист ортопедия и травматология - по преценка				
ДРУГИ				
Ръст, телесно тегло	x	x	x	x

СПИСЪК НА МЕДИЦИНСКИТЕ И ДРУГИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ОТ ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ	
Име	Радка Стефанова Тинчева- Йорданова
Образование	Висше
Специалност	Педиатрия, медицинска генетика
Квалификации	Дисморфология, наследствени метаболитни болести
Публикации	Над 150
Опит	28 години
Име	Даниела Мирчева Авджиева- Тзавела
Образование	Висше
Специалност	Педиатрия, медицинска генетика
Квалификации	Дисморфология, наследствени метаболитни болести
Публикации	Над 140
Опит	18 години
Име	Адил Кадъм
Образование	Висше
Специалност	Педиатрия
Квалификации	Дисморфология, наследствени метаболитни болести
Публикации	
Опит	
Име	Иван Литвиненко
Образование	Висше
Специалност	Педиатрия, детска неврология
Квалификация	
Публикации	
Опит	
Име	Динко Захариев
Образование	Висше
Специалност	Образна диагностика
Квалификация	
Публикации	
Опит	
Име	Нели Димитрова Томова
Образование	Висше
Специалност	Клинична лаборатория
Квалификация	
Опит	
Име	Златина Атанасова Тасева
Образование	Висше
Специалност	Кинезитерапевт
Квалификация	
Опит	Рехабилитация на пациенти с метаболитни заболявания
Име	Снежана Стефанова
Образование	Висше
Специалност	Старша медицинска сестра
Квалификация	

Опит	Организиране на изследвания и лечение
В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка	
<p>1. Тинчева, Р., Д. Авджиева, И. Стоева.- Нашият опит в лечението на синдрома на Prader-Willi с рекомбинантен човешки растежен хормон. Педиатрия, том XLIX, 2009р суплемент 1, 24-27</p> <p>2. Тинчева Р., Авджиева Д., Стоева И., Синдром на Prader-Willi- възможности за съвременна диагноза и лечение. Педиатрия (суплемент за общопрактикуващия лекар)/2009, 20-23</p> <p>3. Тинчева Р., Стоева И., Авджиева Д., Синдром на Prader-Willi- критерии за диагноза. Практическа педиатрия. 2009; 10: 22-23</p> <p>4. Авджиева Д. Резултати от лечение на деца със синдром на Prader-Willi с РХ. Първи национален конгрес по детска ендокринология с международно участие, София, 21-23 април 2005 г</p> <p>5. Д.Авджиева, Б.Димитров, Р.Тинчева, Е.Симеонов; Терапия с растежен хормон при пациенти със синдрома на Prader-Willi X-ти конгрес по педиатрия, София, 2-4 Юни 2005г.; стр.39</p> <p>6. Avdjieva D, Tincheva R, Stoeva I, Growth hormone therapy in two children with Prader-Willi syndrome. Fourth Eastern European Conference on Rare Diseases and Orphan Drugs, 2009, June 13-14, Plovdiv, Bulgaria, Prader-Willi syndrome</p>	
Алгоритми за рехабилитация на заболяването	
<p>Рехабилитация при пациентите със синдрома на Прадер Вили първоначално се провежда в болницата по време на хоспитализациите. Първоначално тя е фокусирана върху наличната хипотония. На по-късните етапи обект на рехабилитация са наднорменото тегло и деформациите на гръбначния стълб, които се провеждат в специализирани центрове в страната по наше предписание.</p>	
В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка	
Необходими дейности за профилактика на заболяването (ако такива са приложими)	
<p>Всяко семейството получава подходяща генетична консултация, както и ще получи подходящо медицинско проследяване.</p> <p>Пренатална диагноза на болестта на синдрома на Прадер Вили може да се прави в култура амниоцити или проби хорионни вѐси.</p>	
В т.ч. научни публикации от последните пет години и приложена библиографска справка	
Предложения за организация на медицинското обслужване на пациентите и за финансиране на съответните дейности, съобразени с действащата в страната нормативна уредба	
Описание на опита с конкретни пациенти със съответното рядко заболяване (ако има такъв)	

В отделението по клинична генетика при УСБАЛДБ-София се наблюдават 15 деца с диагноза Prader-Willi синдром. При 12 от тях диагнозата е потвърдена и генетично. Предстои уточняване и на останалите пациенти. Всички те са с изразено наднормено тегло и намалена скорост на растеж. Лечение с GH вече се прилага в редица страни с добър ефект. Лекарите в отделението също имат опит с това лечение- те провеждат терапията на 43 деца със синдрома на Търнър и други форми на дефицит на растежен хормон.

Тинчева, Р., Д. Авджиева, И. Стоева.- Нашият опит в лечението на синдрома на Prader-Willi с рекомбинантен човешки растежен хормон. Педиатрия, том XLIX, 2009, суплемент 1, 24-27